EUROPOS PARLAMENTAS

2004 *2009*

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

2008/0243(COD)

2.3.2009

***I
PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (nauja redakcija)
(COM(2008)0820 – C6-0474/2008 – 2008/0243(COD))

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

Pranešėja: Jeanine Hennis-Plasschaert

(Nauja redakcija. Darbo tvarkos taisyklių 80a straipsnis)

Procedūrų sutartiniai ženklai

*	Konsultavimosi procedūra *balsavusių narių balsų dauguma*
**I	Bendradarbiavimo procedūra (pirmasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma*
**II	Bendradarbiavimo procedūra (antrasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendrajai pozicijai* *visų Parlamento narių balsų dauguma atmetama arba taisoma bendroji pozicija*
***	Pritarimo procedūra *visų Parlamento narių balsų dauguma, išskyrus EB sutarties 105, 107, 161 ir 300 straipsniuose bei ES sutarties 7 straipsnyje numatytus atvejus*
***I	Bendro sprendimo procedūra (pirmasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma*
***II	Bendro sprendimo procedūra (antrasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendrajai pozicijai* *visų Parlamento narių balsų dauguma atmetama arba taisoma bendroji pozicija*
***III	Bendro sprendimo procedūra (trečiasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendram tekstui*

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į Komisijos pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Teisės akto pakeitimai

Parlamento pakeitimų tekstas paryškinamas ***pusjuodžiu kursyvu***. Iš dalies keičiančiuose aktuose esamos nuostatos tekstas, kurio Komisija nepakeitė, bet nori keisti Parlamentas, paryškinamas pusjuodžiu šriftu.
Parlamento išbrauktos šio teksto dalys žymimos laužtiniais skliaustais: […].
Paryškinimas *paprastu kursyvu* parodo atitinkamiems skyriams tas teisės akto projekto vietas, kurias siūloma taisyti rengiant galutinį tekstą (pvz., tekste tam tikra kalba paliktas akivaizdžias klaidas ar praleistas vietas). Pasiūlytiems tokio pobūdžio pataisymams reikalingas atitinkamų skyrių sutikimas.

TURINYS

Puslapis

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS.....5

AIŠKINAMOJI DALIS.....**Error! Bookmark not defined.**

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (nauja redakcija)
(COM(2008)0820 – C6-0474/2008 – 2008/0243(COD))

(Bendro sprendimo procedūra: nauja redakcija)

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2008)0820),

– atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį ir 63 straipsnio 1 dalies 1a punktą, pagal kuriuos Komisija jam pateikė pasiūlymą (C6-0474/2008),

– atsižvelgdamas į 2001 m. lapkričio 28 d. Tarpinstitucinį susitarimą dėl sistemingesnio teisės aktų pakeitimo metodo naudojimo[1],

– atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto 2009 m. vasario 16 d. laišką, pagal Darbo tvarkos taisyklių 80a straipsnio 3 dalį pateiktą Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 80a ir 51 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą ir Teisės reikalų komiteto nuomonę (A6-0000/2009),

A. kadangi, Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos teisės tarnybų konsultacinės darbo grupės nuomone, pasiūlyme be nurodytų pakeitimų kitų esminių pakeitimų nėra ir kadangi, kalbant apie nepakeistų ankstesnių aktų nuostatų ir minėtųjų pakeitimų kodifikavimą, pasiūlymu siekiama tik kodifikuoti esamus tekstus nekeičiant jų esmės,

1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pataisomis, padarytomis atsižvelgus į Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos teisės tarnybų konsultacinės darbo grupės rekomendacijas ir įtraukus technines pataisas, kurioms pritarė Teisės reikalų komitetas, ir su toliau pateikiamais pakeitimais;

2. ragina Komisiją vėl į jį kreiptis, jei ji ketintų iš esmės keisti pasiūlymą arba jį pakeisti kitu tekstu;

3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

[1] OL C 77, 2002 3 28, p. 1.

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl reglamento
15 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(15) Asmeninis pokalbis turėtų būti rengiamas, kad būtų galima lengviau nustatyti, kuri valstybė narė atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą ir ***prireikus*** žodžiu pranešti pareiškėjui apie šio reglamento taikymą.	(15) Asmeninis pokalbis turėtų būti rengiamas, kad būtų galima lengviau nustatyti, kuri valstybė narė atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą ir žodžiu pranešti pareiškėjui apie šio reglamento taikymą.

Or. en

Pagrindimas

Pareiškėjams visuomet turėtų būti pranešama žodžiu apie šio reglamento taikymą.

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl reglamento
22 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(22a) Dublino sistema pati savaime nesudaro ypatingų sunkumų prieglobsčio politikai ir nėra pernelyg didelė našta valstybėms narėms. Todėl svarbu apsvarstyti galimas privalomas priemones ir pateikti atitinkamus pasiūlymus, siekiant užtikrinti solidarumą ir geresnius apsaugos standartus.

Or. en

Pagrindimas

Svarbu pabrėžti, kad būtina parengti privalomąsias priemones, siekiant užtikrinti didesnį valstybių narių solidarumą ir geresnius apsaugos standartus.

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl reglamento
2 straipsnio h punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
h) „nelydimas nepilnametis“ – nepilnametis, į valstybių narių teritoriją atvykstantis nelydimas pagal įstatymus ar papročius už ***jį*** atsakingo suaugusio asmens ir ten esantis tol, kol toks asmuo ima ***jį*** prižiūrėti; prie jų priskiriami ir nepilnamečiai, atvykę ir be priežiūros palikti valstybių narių teritorijoje;	h) „nelydimas nepilnametis“ – nepilnametis, į valstybių narių teritoriją atvykstantis nelydimas pagal įstatymus ar papročius už ***jį/ją*** atsakingo suaugusio asmens ir ten esantis tol, kol toks asmuo ima ***jį/ją*** prižiūrėti; prie jų priskiriami ir nepilnamečiai, atvykę ir be priežiūros palikti valstybių narių teritorijoje;

Or. en

Pagrindimas

Pakeitimu siekiama suderinti nuostatų formuluotes visame tekste.

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnio 1 dalies g punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
g) teisę gauti su juo susijusius duomenis ir teisę prašyti, kad netikslūs su juo susiję duomenys būtų ištaisyti arba neteisėtai tvarkomi su juo susiję duomenys būtų ištrinti, ***įskaitant teisę gauti informaciją apie*** naudojimosi tomis teisėmis tvarką ir nacionalinių duomenų apsaugos institucijų, kurios nagrinėja skundus dėl asmens duomenų apsaugos, kontaktinius duomenis.	g) teisę gauti su juo susijusius duomenis ir teisę prašyti, kad netikslūs su juo susiję duomenys būtų ištaisyti arba neteisėtai tvarkomi su juo susiję duomenys būtų ištrinti, ***taip pat ir apie*** naudojimosi tomis teisėmis tvarką, ***įskaitant 33 straipsnyje nurodytų institucijų ir*** nacionalinių duomenų apsaugos institucijų, kurios nagrinėja skundus dėl asmens duomenų apsaugos, kontaktinius duomenis.

Or. en

Pagrindimas

Reikėtų paaiškinti, kad pareiškėjui turėtų būti pranešta ne tik apie galimybę pasinaudoti teise gauti su juo susijusius duomenis ir teise prašyti, kad netikslūs duomenys būtų ištaisyti arba

ištrinti, bet ir apie naudojimosi šiomis teisėmis tvarką ir galimus veiksmus. Be to, įtraukus nacionalinių kompetentingų institucijų, atsakingų už bendradarbiavimą Dublino sistemos srityje, kontaktinius duomenis, atkreipiamas dėmesys į tai, kad duomenų kontrolierius visų pirma atsakingas už skundų dėl asmens duomenų apsaugos išklausymą.

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
2. 1 dalyje nurodyta informacija pateikiama raštu ta kalba, kurią, ***kaip galima pagrįstai manyti, pareiškėjas supranta***. Valstybės narės tam pasitelkia pagal šio straipsnio 3 dalį parengtą bendrą atmintinę.	2. 1 dalyje nurodyta informacija pateikiama raštu ta kalba, kurią ***pareiškėjas supranta arba kurią, kaip galima pagrįstai manyti, pareiškėjas gali suprasti***. Valstybės narės tam pasitelkia pagal šio straipsnio 3 dalį parengtą bendrą atmintinę. *(Šis pakeitimas taikomas visam tekstui. Jį priėmus reikės padaryti atitinkamus pakeitimus visame tekste.)*

Or. en

Pagrindimas

Šiuo pakeitimu siekiama taikyti suderintą požiūrį kelete Bendrijos teisės aktų, kuriuose pateikiama panaši nuoroda į reikalaujamą kalbos supratimo lygį.

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnio 2 dalies antra pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Kai ***reikia*** gerai suprasti pareiškėją, informacija taip pat pateikiama žodžiu per pokalbį, rengiamą pagal 5 straipsnį.	Kai ***siekiama*** gerai suprasti pareiškėją, informacija taip pat pateikiama žodžiu per pokalbį, rengiamą pagal 5 straipsnį.

Or. en

Pagrindimas

Žr. 1 pakeitimo pagrindimą.

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl reglamento
5 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Valstybė narė, pagal šį reglamentą nustatanti atsakingą valstybę narę, ***suteikia pareiškėjams galimybę dalyvauti asmeniniame pokalbyje*** su asmeniu, pagal nacionalinę teisę turinčiu tokius įgaliojimus.	1. Valstybė narė, pagal šį reglamentą nustatanti atsakingą valstybę narę, ***kviečia pareiškėjus į asmeninį pokalbį*** su asmeniu, pagal nacionalinę teisę turinčiu tokius įgaliojimus.

Pagrindimas

Svarbu aiškiai nurodyti, kad šis pokalbis privalomas.

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl reglamento
5 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
2. Asmeninio pokalbio tikslas – padėti nustatyti atsakingą valstybę narę, visų pirma suteikti pareiškėjui galimybę pateikti informacijos, reikalingos atsakingai valstybei narei tinkamai nustatyti, ***ir*** žodžiu pranešti pareiškėjui apie šio reglamento taikymą.	2. Asmeninio pokalbio tikslas – padėti nustatyti atsakingą valstybę narę, visų pirma suteikti pareiškėjui galimybę pateikti informacijos, reikalingos atsakingai valstybei narei tinkamai nustatyti, ***taip pat*** žodžiu pranešti pareiškėjui apie šio reglamento taikymą.

Or. en

Pagrindimas

Aiškesnė formuluotė.

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl reglamento
6 straipsnio 5 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	5a. Taikydamos šį reglamentą ir laikydamosi Direktyvos 2005/85/EB 17 straipsnyje nustatytų sąlygų, valstybės narės, siekdamos nustatyti nelydimų nepilnamečių amžių, gali atlikti medicinines apžiūras.
	Jei medicininės apžiūros jau atliekamos, valstybės narės užtikrina, kad jos vyktų prideramai ir kruopščiai, laikantis mokslinių ir etikos standartų.

Or. en

Pagrindimas

Vis dar diskutuojama dėl konkrečių medicininių apžiūrų detalių; šis klausimas turėtų būti svarstomas tuomet, kai bus peržiūrima Direktyva 2005/85/EB. Jei valstybės narės taiko tokias apžiūras, jos bet kuriuo atveju turėtų užtikrinti, kad šios apžiūros vyktų laikantis mokslinių ir etikos standartų.

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl reglamento
7 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
2. Pagal šiame skyriuje įtvirtintus kriterijus atsakinga valstybė narė nustatoma atsižvelgiant į padėtį tuo metu, kai prieglobsčio prašytojas pirmą kartą kuriai nors valstybei narei pateikė tarptautinės apsaugos prašymą.	2. Pagal šiame skyriuje įtvirtintus kriterijus atsakinga valstybė narė nustatoma atsižvelgiant į padėtį tuo metu, kai prieglobsčio prašytojas pirmą kartą kuriai nors valstybei narei pateikė tarptautinės apsaugos prašymą.

Or. en

Pagrindimas

Šis pakeitimas įtakos variantui lietuvių k. neturi.

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl reglamento
7 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
3. Nukrypstant nuo 2 dalies, kad būtų galima užtikrinti, kad būtų laikomasi šeimos vientisumo ir vaiko interesų principų, atsakinga valstybė narė nustatoma vadovaujantis 8–12 straipsniuose įtvirtintais kriterijais ir atsižvelgiant į padėtį tuo metu, kai prieglobsčio prašytojas pateikė paskutinį tarptautinės apsaugos prašymą. Ši dalis taikoma tuo atveju, kai dėl ankstesnių prieglobsčio prašytojo prašymų nebuvo priimtas pirmas sprendimas iš esmės.	3. Nukrypstant nuo 2 dalies, kad būtų galima užtikrinti, kad būtų laikomasi šeimos vientisumo ir vaiko interesų principų, atsakinga valstybė narė nustatoma vadovaujantis 8–12 straipsniuose įtvirtintais kriterijais ir atsižvelgiant į padėtį tuo metu, kai prieglobsčio prašytojas pateikė paskutinį tarptautinės apsaugos prašymą. Ši dalis taikoma tuo atveju, kai dėl ankstesnių prieglobsčio prašytojo prašymų nebuvo priimtas pirmas sprendimas iš esmės.

Or. en

Pagrindimas

Šis pakeitimas įtakos variantui lietuvių k. neturi.

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl reglamento
26 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Pareiškėjas arba kitas 18 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytas asmuo turi teisę į veiksmingas teisės gynimo priemones ir gali pateikti teismui skundą dėl 25 straipsnyje nurodyto sprendimo dėl perdavimo faktinių ir teisinių pagrindų peržiūrėjimo.	1. Pareiškėjas arba kitas 18 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytas asmuo turi teisę į veiksmingas teisės gynimo priemones ir gali pateikti teismui skundą dėl 25 straipsnyje nurodyto sprendimo dėl perdavimo faktinių ir teisinių pagrindų peržiūrėjimo.

Or. en

Pagrindimas

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje nustatyta teisė į veiksmingą teisės gynimo priemonę teisme. Teisingumo Teismas taip pat įtvirtino šią teisę savo praktikoje (byla 222/84 Johnston [1986] ECR 1651, C- 506/04 Wilson ECR I-8613).

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl reglamento
26 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
2. Valstybės narės numato pakankamą laiko tarpą, per kurį atitinkamas asmuo gali įgyvendinti savo teisę į veiksmingą ***teisinę gynybą*** pagal šio straipsnio 1 dalį.	2. Valstybės narės numato pakankamą laiko tarpą, per kurį atitinkamas asmuo gali įgyvendinti savo teisę į veiksmingą ***teisės gynimo priemonę*** pagal šio straipsnio 1 dalį.

Or. en

Pagrindimas

Žr. 12 pakeitimo pagrindimą.

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl reglamento
26 straipsnio 2 dalies 1 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	1a. Šį laiko tarpą sudaro bent septynios darbo dienos, skaičiuojant nuo pranešimo datos, kaip nustatyta 25 straipsnio 1 dalyje.

Or. en

Pagrindimas

Šiuo pakeitimu siekiama tiksliau apibūdinti „pakankamo laiko tarpo“ sąvoką.

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl reglamento
26 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
3. Jei 25 straipsnyje nurodytas sprendimas dėl perdavimo peržiūrimas teisme, šio straipsnio 1 dalyje minima institucija kuo skubiau, ***tačiau bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per septynias darbo dienas nuo skundo pateikimo dienos*** ex-officio nusprendžia, ar atitinkamas asmuo, laukdamas skundo nagrinėjimo rezultatų, gali likti tos valstybės narės teritorijoje.	3. Jei 25 straipsnyje nurodytas sprendimas dėl perdavimo peržiūrimas teisme, šio straipsnio 1 dalyje minima institucija kuo skubiau ***veikdama pagal atitinkamo asmens prašymą arba*** *ex-officio* nusprendžia, ar atitinkamas asmuo, laukdamas skundo nagrinėjimo rezultatų, gali likti tos valstybės narės teritorijoje.

Or. en

Pagrindimas

Pakanka vartoti žodžius „kuo skubiau“, kad būtų aiškų, jog atsakinga institucija turėtų nedelsdama priimti sprendimą. Be to, turėtų būti išaiškinta, kad pareiškėjas taip pat gali prašyti atsakingos institucijos priimti sprendimą dėl to, ar jis / ji, laukdamas (-a) skundo nagrinėjimo rezultatų, gali likti tos valstybės narės teritorijoje.

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl reglamento
27 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
2. Nepažeidžiant Direktyvos [.../.../EB] [, kuria nustatomos minimalios prieglobsčių prašytojų priėmimo normos,] 8 straipsnio 2 dalies, kai, įvertinus kiekvieną konkretų atvejį, tikslinga ir jei kitos švelnesnės prievartos priemonės negali būti veiksmingai taikomos, valstybės narės gali sulaikyti prieglobsčio prašytoją arba kitą 18 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytą asmenį, dėl kurio priimamas sprendimas perduoti atsakingai valstybei narei, tam tikroje vietoje tik tada, kai kyla ***didelė*** rizika, kad jis pasislėps.	2. Nepažeidžiant Direktyvos [.../.../EB] [, kuria nustatomos minimalios prieglobsčių prašytojų priėmimo normos,] 8 straipsnio 2 dalies, kai, įvertinus kiekvieną konkretų atvejį, tikslinga ir jei kitos švelnesnės prievartos priemonės negali būti veiksmingai taikomos, valstybės narės gali sulaikyti prieglobsčio prašytoją arba kitą 18 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytą asmenį, dėl kurio priimamas sprendimas perduoti atsakingai valstybei narei, tam tikroje vietoje tik tada, kai kyla rizika, kad jis pasislėps.

Or. en

Pagrindimas

Gali būti painu apibūdinti „didelę pasislėpimo riziką“; beje, „pasislėpimo rizika“ apibrėžta 2 straipsnio l punkte.

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl reglamento
27 straipsnio 7 dalies pirma pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
7. Sulaikyti pagal šio straipsnio 2 dalį nurodoma raštu, išdėstant faktinius ir teisinius pagrindus, visų pirma nurodant priežastis, dėl kurių manoma, jog kyla ***didelė*** rizika, kad atitinkamas asmuo pasislėps, bei sulaikymo trukmę.	7. Sulaikyti pagal šio straipsnio 2 dalį nurodoma raštu, išdėstant faktinius ir teisinius pagrindus, visų pirma nurodant priežastis, dėl kurių manoma, jog kyla rizika, kad atitinkamas asmuo pasislėps, bei sulaikymo trukmę.

Or. en

Pagrindimas

Žr. 16 pakeitimo pagrindimą.

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl reglamento
27 straipsnio 8 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
8. Kiekvienu asmens sulaikymo pagal šio straipsnio 2 dalį atveju, teismo institucija atitinkamo asmens prašymu arba ex-officio pagrįstais laiko tarpais peržiūri sulaikymo trukmę. Sulaikymas negali būti pratęsiamas nepagrįstai ilgam laikui.	8. Kiekvienu asmens sulaikymo pagal šio straipsnio 2 dalį atveju, teismo institucija atitinkamo asmens prašymu arba ex-officio pagrįstais laiko tarpais peržiūri sulaikymo trukmę. Sulaikymas negali būti pratęsiamas nepagrįstai ilgam laikui.

Or. en

Pagrindimas

*Terminas „tęstinis sulaikymas“ gali kelti neaiškumų dėl sulaikymo rūšies. (*Pakeitimas variantui lietuvių k. įtakos neturi).

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl reglamento
30 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	30a straipsnis
	Perdavimų vykdymo tvarka
	1. Perdavimą vykdanti valstybė narė skatina perdavimą laisva asmens valia, pateikdama atitinkamą informaciją pareiškėjui.
	2. Jei asmens perdavimas atsakingai valstybei narei atliekamas prižiūrint asmenį arba jį lydint, valstybės narės užtikrina, kad toks perdavimas vyktų humaniškai, besąlygiškai laikantis pagrindinių teisių ir nepažeidžiant asmens orumo.

Or. en

Pagrindimas

19 konstatuojamojoje dalyje pateiktos nuostatos („Kaip numatyta 2003 m. rugsėjo 2 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 1560/2003, nustatančiame išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 343/2003 taikymo taisykles, asmuo gali būti perduodamas atsakingai valstybei narei jo laisva valia, prižiūrint jo išvykimą arba jį palydint. Valstybės narės turėtų skatinti perdavimą laisva asmens valia ir užtikrinti, kad prižiūrimas arba lydimas asmens perdavimas vyktų humaniškai, besąlygiškai laikantis pagrindinių teisių ir nepažeidžiant asmens orumo.“) turėtų būti pakartotos privalomojoje teksto dalyje.

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl reglamento
31 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
2. Jei Komisija mano, kad tam tikroje valstybėje narėje susiklosčiusios aplinkybės gali tarptautinės apsaugos prašytojo apsaugos lygį paveikti taip, kad šis neatitiks Bendrijos teisės aktų reikalavimų, visų pirma Direktyvos [.../.../EB], kuria nustatomos minimalios prieglobsčio prašytojų priėmimo normos, ***ir*** Direktyvos 2005/85/EB, ji šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka gali nuspręsti sustabdyti visų prašytojų perdavimą pagal šį reglamentą atitinkamai valstybei narei.	2. Jei Komisija mano, kad tam tikroje valstybėje narėje susiklosčiusios aplinkybės gali tarptautinės apsaugos prašytojo apsaugos lygį paveikti taip, kad šis neatitiks Bendrijos teisės aktų reikalavimų, visų pirma Direktyvos [.../.../EB], kuria nustatomos minimalios prieglobsčio prašytojų priėmimo normos, Direktyvos 2005/85/EB ***ir Direktyvos 2004/83/EB nuostatų***, ji šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka gali nuspręsti sustabdyti visų prašytojų perdavimą pagal šį reglamentą atitinkamai valstybei narei.

Or. en

Pagrindimas

Priskyrimo direktyva 2004/83/EB (dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo pabėgėliams ar asmenims, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, jų statuso ir suteikiamos apsaugos pobūdžio būtiniausių standartų) yra pagrindinis ES prieglobsčio teisyno instrumentas ir todėl reikėtų pateikti aiškią nuorodą į šį teisės aktą.

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl reglamento
31 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
3. Jei valstybei narei kyla abejonių, ar kitoje valstybėje narėje susiklosčiusios aplinkybės negali tarptautinės apsaugos prašytojo apsaugos lygio paveikti taip, kad šis neatitiks Bendrijos teisės aktų reikalavimų, visų pirma Direktyvos [.../.../EB], kuria nustatomos minimalios prieglobsčio prašytojų priėmimo normos, ***ir*** Direktyvos 2005/85/EB, ji gali paprašyti	3. Jei valstybei narei kyla abejonių, ar kitoje valstybėje narėje susiklosčiusios aplinkybės negali tarptautinės apsaugos prašytojo apsaugos lygio paveikti taip, kad šis neatitiks Bendrijos teisės aktų reikalavimų, visų pirma Direktyvos [.../.../EB], kuria nustatomos minimalios prieglobsčio prašytojų priėmimo normos, Direktyvos 2005/85/EB ***ir Direktyvos***

sustabdyti visų pareiškėjų perdavimą pagal šį reglamentą atitinkamai valstybei narei.	***2004/83/EB nuostatų***, ji gali paprašyti sustabdyti visų pareiškėjų perdavimą pagal šį reglamentą atitinkamai valstybei narei.
Prašymas teikiamas Komisijai. Prašyme nurodomi motyvai, kuriais jis grindžiamas, ir išsami informacija apie padėtį atitinkamoje valstybėje narėje, pabrėžiant galimą Bendrijos teisės aktų, visų pirma Direktyvos [.../.../EB], kuria nustatomos minimalios prieglobsčio prašytojų priėmimo normos, ***ir*** Direktyvos 2005/85/EB, neatitikimą.	Prašymas teikiamas Komisijai. Prašyme nurodomi motyvai, kuriais jis grindžiamas, ir išsami informacija apie padėtį atitinkamoje valstybėje narėje, pabrėžiant galimą Bendrijos teisės aktų, visų pirma Direktyvos [.../.../EB], kuria nustatomos minimalios prieglobsčio prašytojų priėmimo normos, Direktyvos 2005/85/EB ***ir Direktyvos 2004/83/EB nuostatų,*** neatitikimą.

Or. en

Pagrindimas

Žr. 20 pakeitimo pagrindimą.

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl reglamento
31 straipsnio 8 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
8. Asmenų perdavimas gali būti sustabdomas ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui. Jei priežastys, dėl kurių taikomos tokios priemonės, po šešių mėnesių neišnyksta, Komisija šio straipsnio 1 dalyje nurodytos atitinkamos valstybės narės prašymu arba savo iniciatyva gali nuspręsti pratęsti priemonių taikymą dar šešiems mėnesiams. ***Taikoma šio straipsnio 5 dalis***.	8. Asmenų perdavimas gali būti sustabdomas ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui. Jei priežastys, dėl kurių taikomos tokios priemonės, po šešių mėnesių neišnyksta, Komisija šio straipsnio 1 dalyje nurodytos atitinkamos valstybės narės prašymu arba savo iniciatyva gali nuspręsti pratęsti priemonių taikymą dar šešiems mėnesiams. ***Taip pat taikomos 5 dalies nuostatos***.

Or. en

Pagrindimas

Kalbinis pakeitimas.

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl reglamento
31 straipsnio 9 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	9a. Remiantis Komisijos pasiūlymu Europos Parlamentui ir Tarybai ir vadovaujantis EB sutarties 251 straipsnyje nustatyta tvarka, patvirtinamos visoms valstybėms narėms privalomos priemonės siekiant užtikrinti veiksmingą paramą toms valstybėms narėms, kurių nacionalinės sistemos susiduria su konkrečiais ir neproporcingais sunkumais, visų pirma dėl jų geografinės ir demografinės padėties. Šios priemonės įsigalioja ne vėliau kaip 2011 m. gruodžio 31 d. ir jose bet kuriuo atveju nustatoma:
	a) pareigūnų iš kitų valstybių narių komandiravimas pasitelkiant Europos prieglobsčio paramos tarnybą [.../.../EB], kurie padėtų valstybėms narėms, kurioms kyla ypatingų sunkumų ir kuriose pareiškėjai negali pasinaudoti tinkamais apsaugos standartais;
	b) sistema, skirta perskirstyti tarptautinės apsaugos gavėjus iš vienos valstybės narės, kurioje susiduriama su ypatingais ir neproporcingais sunkumais, į kitą, konsultuojantis su Jungtinių Tautų pabėgėlių reikalų vyriausiojo komisaro tarnyba ir užtikrinant, kad perkėlimas vyktų nesavavališkai, skaidriai ir aiškiai.

Or. en

Pagrindimas

The Dublin system in itself, as spelled out in Impact assessment SEC(2008)2962, is not a cause of particular asylum pressure or overburden on Member States. The provisions on the 'temporary suspension of transfers' will therefore turn out to be a political statement rather than an effective instrument to support a Member State that faces a particularly urgent situation which places an exceptionally heavy burden on its reception capacities, asylum

system or infrastructure (and very often leading to cases where applicants cannot benefit from adequate standards of protection, in particular in terms of reception conditions and access to the asylum procedure). The past years have shown that the existing forms of practical cooperation among Member States in order to align their interpretation of the principle of 'solidarity and fair sharing of responsibility' are not in any way sufficient to address the problems that a number of Member States are facing. It is essential to look at the heavy burden posed on the resources of a number of Member States from a wider perspective of general migratory pressures. Binding responsibility sharing instruments seem to be the only way forward. At the same time the Commission should make full use of its possibilities to start up infringements procedures in cases where non-compliance with community law persists.

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl reglamento
31 straipsnio 9 b dalis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	9b. Įsigaliojus 9a dalyje nurodytoms priemonėms, šis straipsnis nustoja galioti ir tai įvyksta ne vėliau kaip 2011 m. gruodžio 31 d.

Or. en

Pagrindimas

Žr. 23 pakeitimo pagrindimą.

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl reglamento
31 straipsnio 9 c dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	9c. Komisija, atlikdama 41 straipsnyje nurodytą stebėseną ir vertinimą, peržiūri šio straipsnio taikymą ir ne vėliau kaip 2011 m. birželio 30 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą. Šioje ataskaitoje Komisija įvertina, ar yra pagrindo pratęsti šio straipsnio taikymą po 2011 m. gruodžio 31 d. Jei Komisija

mano, kad tai daryti tinkama, ji pateikia pasiūlymą dėl tokio pratęsimo Europos Parlamentui ir Tarybai, vadovaudamasi Sutarties 251 straipsnyje nustatyta procedūra.

Or. en

Pagrindimas

Žr. 23 pakeitimo pagrindimą.

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl reglamento
32 straipsnio 9 dalies antra pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Jei jis nustato, kad ši informacija yra tvarkoma pažeidžiant šį reglamentą ar Direktyvą 95/46/EB, ypač dėl to, kad ji yra neišsami ar netiksli, jis turi teisę reikalauti ją ištaisyti arba panaikinti.	Jei jis***/ji*** nustato, kad ši informacija yra tvarkoma pažeidžiant šį reglamentą ar Direktyvą 95/46/EB, ypač dėl to, kad ji yra neišsami ar netiksli, jis***/ji*** turi teisę reikalauti ją ištaisyti arba panaikinti.

Or. en

Pagrindimas

Pakeitimu siekiama suderinti nuostatų formuluotes visame tekste.

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl reglamento
35 straipsnio 2 dalies antra pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
2. Taikinimo procedūra pradedama, kai viena iš besiginčijančių valstybių narių kreipiasi su prašymu į 40 straipsniu įkurto komiteto pirmininką. Nutarusios pasinaudoti taikinimo procedūra, susijusios valstybės narės įsipareigoja kiek tik galima	2. Taikinimo procedūra pradedama, kai viena iš besiginčijančių valstybių narių kreipiasi su prašymu į 40 straipsniu įkurto komiteto pirmininką. Nutarusios pasinaudoti taikinimo procedūra, susijusios valstybės narės įsipareigoja kiek tik galima

laikytis pasiūlyto sprendimo.	laikytis pasiūlyto sprendimo.

Or. en

Pagrindimas

*Kalbinis pakeitimas (*Šis pakeitimas įtakos variantui lietuvių k. neturi).

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl reglamento
41 straipsnio pirma pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Ne vėliau kaip praėjus trejiems metams nuo 44 straipsnio pirmojoje pastraipoje minimos dienos, Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai parengia šio reglamento taikymo ataskaitą ir prireikus pasiūlo būtinas pataisas. Valstybės narės ne vėliau kaip likus šešiems mėnesiams iki to laikotarpio pabaigos nusiunčia Komisijai visą informaciją, reikalingą tai ataskaitai parengti.	Ne vėliau kaip praėjus trejiems metams nuo 44 straipsnio pirmojoje pastraipoje minimos dienos ***ir nepažeidžiant 31 straipsnio 9c dalies***, Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai parengia šio reglamento taikymo ataskaitą ir prireikus pasiūlo būtinas pataisas. Valstybės narės ne vėliau kaip likus šešiems mėnesiams iki to laikotarpio pabaigos nusiunčia Komisijai visą informaciją, reikalingą tai ataskaitai parengti.

Or. en

Pagrindimas

Suderinama su pasiūlymais dėl 31 straipsnio.

AIŠKINAMOJI DALIS

1. Bendrosios aplinkybės

Komisijos pateiktoje Dublino sistemos vertinimo ataskaitoje[1] (vadinamasis techninis vertinimas) daroma išvada, kad „*bendrai Dublino sistemos tikslai, būtent, sukurti skaidrų ir veiksmingą mechanizmą už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą atsakingai valstybei nustatyti, iš esmės pasiekti*“. Tačiau tam tikri dalykai, susiję ir su praktiniu taikymu ir su sistemos veiksmingumu, vis dar kelia rūpestį. Be to, atsakymuose į Žaliąją knygą[2] dėl būsimosios bendros Europos prieglobsčio sistemos (BEPS) (vadinamasis politikos vertinimas) taip pat nurodyta nemažai trūkumų, daugiausia susijusių su sistemos veiksmingumu bei apsaugos lygmeniu, taikomu besikreipiantiesiems dėl tarptautinės apsaugos asmenims, kuriems taikytina Dublino sistema.

Todėl, siekdama pašalinti minėtus trūkumus, Komisija nusprendė pateikti pasiūlymą dėl 2003 m. vasario 18 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 343/2003/EB, *nustatančio valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio vienoje iš valstybių narių pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijus ir mechanizmus* (toliau – Dublino reglamentas), naujos redakcijos.

Pasiūlyme išlaikyti pagrindiniai šiuo metu galiojančio Dublino reglamento principai – už prašymo nagrinėjimą atsakinga ta valstybė narė, kurios vaidmuo prašytojui atvykstant į valstybių narių teritoriją ir joje apsigyvenant buvo didžiausias, atsižvelgiant į tam tikras šeimos vientisumą saugančias bei konkrečias humanitarines išlygas.

Pažymėtina, kad Europos Parlamentas keletą kartų pareiškė savo nuomonę ir 2008 m. rugsėjo mėn. rezoliucijoje dėl Dublino sistemos vertinimo pateikė nemažai rekomendacijų[3]. Komisija į daugumą jų atsižvelgė.

Tai, kad dabar galiojantis Dublino reglamentas, patenkantis į pirmąjį BEPS etapą, buvo opaus politinio kompromiso rezultatas, Tarybos patvirtintas vienbalsiai, reiškė, kad galutiniame tekste buvo daug dviprasmybių ir teisėkūros spragų. Todėl pranešėja pritaria Komisijos teiginiui, kad „dabar galiojančią priemonę dar galima gerokai tobulinti“.

2. Pasiūlymo tikslai ir turinys

Komisija pageidauja iš dalies pakeisti dabartinę Dublino sistemą:

1. išplečiant reglamento taikymo sritį siekiant įtraukti papildomos apsaugos prašytojus (ir gavėjus);
2. padidinant dabartinės sistemos veiksmingumą;

[1] COM(2007) 0299, p. 13.
[2] COM(2007) 0301.
[3] P6_TA-PROV(2008) 0385.

3. užtikrinant, kad tarptautinės apsaugos prašytojų poreikiai būtų visapusiškai tekinami, o tarptautinės apsaugos prašytojams suteiktos tinkamos teisinės garantijos pagal Dublino procedūrą;
4. sprendžiant ypatingus sunkumus, kylančius valstybių narių priėmimo pajėgumams bei prieglobsčio sistemoms, ir nepakankamos tarptautinės apsaugos prašytojų apsaugos problemas.

2.1. Reglamento taikymo srities išplėtimas siekiant įtraukti papildomos apsaugos prašytojus (ir gavėjus)

Dabartinė Dublino sistema netaikytina papildomos apsaugos prašytojams (ir gavėjams), nes jos patvirtinimo metu papildomos apsaugos sąvoka dar nebuvo įtraukta į prieglobsčio *acquis*. Tačiau ši sąvoka buvo įtraukta patvirtinus Priskyrimo direktyvą 2004/83/EB. Nors dabartinė padėtis iš karto nesukelia didžiulių praktinio taikymo sunkumų, kaip pabrėžiama poveikio vertinime[1], gali susiklostyti padėtis, kai prieglobsčio prašytojas negalės susijungti su šeimos nariais, kurie yra papildomos apsaugos gavėjai kitoje valstybėje narėje. Todėl taikymo srities išplėtimas yra būtinas pakeitimas siekiant užtikrinti suderinamumą su dabartiniu ES *acquis,* ir siekiant išvengti to, kad šeimų nariai praktiškai būtų atskiriami. Bendras pasiūlymo tikslas yra suderinti reglamente ir kituose prieglobsčio teisės aktuose vartojamus terminus ir apibrėžtis. Siekdama nuoseklesnės ir geresnės teisėkūros, pranešėja visiškai pritaria Komisijos pasiūlytiems pakeitimams.

2.2. Dabartinės sistemos veiksmingumo didinimas

Siūlomi keli pakeitimai siekiant pagerinti Dublino sistemos vientisumą ir veiksmingumą bei užtikrinti, kad valstybės narės geriau laikytųsi jos reikalavimų. Pranešėja pritaria šiems pakeitimams:

- terminų nustatymas, siekiant užtikrinti, kad atsakomybės nustatymo procedūra taptų veiksmingesnė ir greitesnė (pvz., prašymų atsiimti terminai, trumpesni atsakymų į prašymus pateikti informaciją terminai, atsakymo į humanitarinio pobūdžio prašymus terminai, taip pat paaiškinimas, kad humanitarinio pobūdžio prašymus galima pateikti bet kuriuo metu);

- atsakomybės perleidimo išaiškinimas (t. y. kokios yra atsakomybės perleidimo išlygos taikymo aplinkybės, kuriai valstybei tenka įrodinėjimo pareiga);

- diskrecinių išlygų (humanitarinės ir suvereniteto) taikymo aplinkybių ir tvarkos išaiškinimas;

- galiojančio ginčų sprendimo būdo išplėtimas (apimant ginčytinus viso reglamento taikymo klausimus);

[1] SEC(2008)2962.

- perdavimo taisyklių įtraukimas (t. y. taisyklės, reglamentuojančios klaidingą perdavimą ir perdavimo išlaidas, nauja nuostata dėl keitimosi svarbia informacija prieš perdavimą);

- nuostatos dėl privalomo pokalbio organizavimo įtraukimas (siekiant surinkti visą atsakingai valstybei narei nustatyti reikalingą informaciją ir žodžiu pranešti pareiškėjui apie reglamento taikymą).

2.3. Užtikrinimas, kad tarptautinės apsaugos prašytojų poreikiai būtų visapusiškai patenkinami, o tarptautinės apsaugos prašytojams suteiktos tinkamos teisinės garantijos pagal Dublino procedūrą

Siekiant stiprinti tarptautinės apsaugos prašytojų teisines ir procedūrines garantijas ir suteikti jiems galimybę geriau apginti savo teises, siūlomi tokie pakeitimai:

- išsamiau aprašytas informacijos, kurią reikia pateikti tarptautinės apsaugos prašytojams, turinys, forma ir pateikimo laikas, numatant ir bendrą visoms valstybėms narėms atmintinę;

- numatyta teisė apskųsti sprendimą dėl perdavimo, įskaitant teisę gauti teisinę pagalbą ir (arba) atstovą, taip pat kompetentingos institucijos pareiga priimti sprendimą, ar sprendimo dėl perdavimo vykdymas turėtų būti sustabdytas, taip pat ar leisti atitinkamam asmeniui likti teritorijoje, kol toks sprendimas bus priimtas;

- įtraukiama nuostata, patvirtinanti principą, kad asmuo negali būti sulaikomas vien dėl to, kad prašo tarptautinės apsaugos;

- kai kurios nuostatos aiškiau išdėstytos siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi veiksmingos galimybės pasinaudoti prieglobsčio procedūra principo;

- išplečiama teisė į šeimos susijungimą, į jos taikymo sritį įtraukiant šeimos narius, kuriems suteikta papildoma apsauga ir kurie gyvena kitoje valstybėje narėje (*žr. 2.1 dalį)*;

- išlaikomų giminaičių susijungimas tampa privalomas;

- išplečiama nelydimiems nepilnamečiams suteikiama apsauga, kad būtų užtikrinta galimybė susijungti ne tik su pagrindiniais šeimos nariais, bet ir su kitais kitoje valstybėje narėje esančiais giminaičiais;

- įtraukiama nauja nuostata, susijusi su nepilnamečiams teikiamomis garantijomis;

- išplečiama „šeimos narių“ apibrėžtis, kiek tai susiję su nepilnamečiais, siekiant užtikrinti geresnę vaiko interesų apsaugą;

- panaikinama galimybė tam tikromis aplinkybėmis išsiųsti atgal pareiškėją, kuriam gali būti taikomas vienas iš šeimos vientisumo kriterijų;

- siekiant aiškumo, suvereniteto ir humanitarinė išlygos sujungtos į vieną skyrių, pavadintą „diskrecinės išlygos“;

- paliekama pareiga gauti pareiškėjo sutikimą, siekiant užtikrinti, kad suvereniteto išlyga nebūtų taikoma pažeidžiant pareiškėjo interesus.

Pranešėja pritaria pirmiau nurodytiems principams, kartu ir pasiūlytiems pakeitimams. Be to, pranešėja siūlo keletą nedidelių pakeitimų.

2.4. Ypatingų sunkumų, kylančių valstybių narių priėmimo pajėgumams bei prieglobsčio sistemoms, ir nepakankamos tarptautinės apsaugos prašytojų apsaugos problemos sprendimas

Dabartinėje Dublino sistemoje nenumatytas mechanizmas, leidžiantis, iškilus ypatingiems sunkumams tose valstybėse narėse, kurių priėmimo ir įsisavinimo pajėgumai riboti, sustabdyti perdavimą pagal Dublino procedūrą, jei toks perdavimas pagal Dublino procedūrą dar labiau apsunkintų atitinkamos valstybės narės padėtį. Tas pats pasakytina ir tais atvejais, kai abejojama, ar pagal Dublino procedūrą perduoti pareiškėjai atsakingoje valstybėje narėje gaus tinkamo lygio apsaugą, visų pirma, ar jiems bus sudarytos tinkamos priėmimo sąlygos ir suteikta galimybė naudotis prieglobsčio procedūra.

Pranešėja iš tikrųjų norėtų, kad tokias nuostatas būtų galima laikyti nereikalingomis. Tačiau tikrovė yra kitokia. Iš tiesų ji, pavyzdžiui, yra labai susirūpinusi nevienodais sprendimais dėl prieglobsčio prašymų, gautų iš tos pačios kilmės valstybės prašytojų, patenkinimo ar atmetimo. Prieglobsčio politikos plane[1] Komisija pažymėjo: „Nors kai kurie teisės aktai buvo suderinti ES lygmeniu, dėl bendros patirties trūkumo, skirtingų tradicijų ir įvairių informacijos apie kilmės šalį šaltinių (šalia kitų priežasčių) pasiekiama nevienodų rezultatų. Taip ne tik atsiranda antrinė migracija ir pažeidžiamas principas, kuriuo suteikiamos vienodos apsaugos galimybės ES.“ Be abejo, didelė sprendimų dėl prieglobsčio neatitiktis (net ir esant panašiam bylų kiekiui) išliks, jei valstybės narės nepradės veikti kartu.

Galutinis tikslas ES lygmeniu yra nustatyti vienodas sąlygas bei sistemą, užtikrinančią, kad asmenys, kuriems tikrai reikia apsaugos, gautų aukšto lygmens apsaugą panašiomis sąlygomis visose valstybėse narėse, o su asmenimis, kuriems toks poreikis nenustatytas, būtų elgiamasi teisingai ir veiksmingai. Komisijos komunikate dėl glaudesnio praktinio bendradarbiavimo pabrėžiama[2]: „Bendrija įtraukiama į šią sritį, nes valstybėms narėms reikia solidariai spręsti klausimą, kuris Europos Sąjungoje be vidaus sienų negali būti veiksmingai sprendžiamas, jeigu pavienės valstybės veiks atskirai.“ Pranešėja mano, kad solidarumo ir teisingo atsakomybės pasidalijimo principas iš tiesų yra vienas iš bendrosios ES politikos kertinių

[1] COM(2008) 0360, p. 4.
[2] COM(2006) 0067, p. 2.

akmenų. Todėl labai svarbi partnerystė ir bendradarbiavimas siekiant valdyti prieglobsčio, papildomos arba laikinos apsaugos prašančių žmonių antplūdžius.

Nors pranešėja iš esmės pritaria nuostatoms dėl „laikino perdavimo sustabdymo“ (31 str.), būtina suvokti, kad Dublino sistema nebuvo sukurta kaip naštos padalijimo priemonė. Be to, ji norėtų pabrėžti tą, **kad, kaip nurodyta Poveikio vertinime[1], Dublino sistema pati nesukuria konkrečių sunkumų dėl prieglobsčio ar per didelės naštos valstybėms narėms. Todėl ji būgštauja, kad šios nuostatos gali pavirsti politiniu teiginiu, o ne veiksminga priemone, skirta patobulinti standartus ir (arba) suteikti rimtą paramą valstybei narei, susiduriančiai su skubos reikalaujančia situacija, keliančia itin didelių sunkumų jos priėmimo pajėgumams, prieglobsčio sistemai arba infrastruktūrai.**

Prieglobsčio politikos plane Komisija teigė, kad „geriausias būdas užtikrinti aukštą solidarumo lygį – ne sukurti naują bendrą priemonę, bet padaryti tam tikrus mechanizmus prieinamus valstybėms narėms, kad padėtų susidoroti su joms kylančiomis problemomis“[2]. Pranešėja tam pritaria, bet tik iš dalies. Ji mano, kad praėję keleri metai parodė, kad esamos valstybių narių praktinio bendradarbiavimo (siekiant suvienodinti jų solidarumo ir teisingo atsakomybės pasidalijimo principo aiškinimą) formos tikrai nėra pakankamos norint pagerinti standartus ir (arba) spręsti problemas, su kuriomis susiduria daugelis valstybių narių dėl, pavyzdžiui, savo geografinės ir (arba) demografinės padėties.

Todėl standartų ir (arba) valstybių narių solidarumą reiktų gerinti taikant visoms valstybėms narėms privalomas priemones:

1. Sudarant nacionalinių prieglobsčio ekspertų grupes, padedančias valstybėms narėms, į kurias kreipiasi daug prieglobsčio prašytojų (pvz., užtikrinant tinkamas priėmimo sąlygas, išnagrinėjant prašymus per nustatytą terminą ir pagal nustatytą tvarką).
2. Sukuriant perskirstymo sistemą, leidžiančią tarptautinės apsaugos gavėjus priimti ne toje valstybėje narėje, kuri jiems suteikė tą apsaugą.

Be to, Komisijos prašoma išnaudoti visas galimybes pradėti pažeidimo procedūras, jei Bendrijos teisės bus ir toliau nesilaikoma (ypač kai neužtikrinama galimybė pasinaudoti prieglobsčio procedūra ar nėra tinkamų priėmimo sąlygų).

Žinoma, pranešėja laikosi nuomonės, kad solidarumas – tai ne vien finansinių išteklių užtikrinimas. Tačiau ji neabejotinai palankiai vertina Komisijos ketinimus 2009 m. pradėti tyrimą, siekiant įvertinti galimus būdus ES finansinio solidarumo (įskaitant Europos pabėgėlių fondą) poveikiui gerinti, taip pat įvertinti, ar dabartinės finansinės priemonės yra pakankamos talkinant valstybėms narėms, susiduriančioms su didelio masto neteisėtos migracijos problema.

3. Keletas pastabų

Politiniu požiūriu atrodo, kad valstybėms narėms nelengva veiksmingai vienodinti kokybės standartus ir dalytis atsakomybe. Standartai, dėl kurių jau sutarta, labai skiriasi nuo tikslų,

[1] SEC(2008) 2962.
[2] COM(2008) 0360, p. 8.

kurie pirmą kartą išdėstyti 1999 m. Didžiausias bendras vardiklis faktiškai yra žemiausio leistino lygio. Dėl to praktikoje vis dar esama didžiulių skirtumų ir neatitikties. Pavyzdžiui, Prieglobsčio procedūrų direktyvoje tiesiog aprašoma skirtinga dabartinė įvairių ES valstybių narių prieglobsčio politika. Taigi joje numatoma daugelis procedūrinių standartų, o ne viena standartinė procedūra. Šiuo požiūriu norimo suderinimo akivaizdžiai nepavyko įgyvendinti. Be to, jei bandoma išvengti antrinės migracijos, veiksmingos suderintos priėmimo sąlygos yra ypač svarbios. Tačiau nepaisant Priėmimo sąlygų direktyvos, nemenki esami skirtumai taip pat neleidžia pasiekti norimo suderinimo poveikio. Deja, tas pats pasakytina ir apie tinkamumo kriterijus apsaugos statusui gauti.

Todėl labai svarbu gerinti sąlygas, kuriomis asmenys, ieškantys apsaugos ES, galėtų veiksmingai pateikti savo prašymus ir siekti jų įgyvendinimo, sustiprinti visų prieglobsčio suteikimo proceso suinteresuotųjų šalių pajėgumus siekiant geresnės bendros šio proceso kokybės, teikti nacionalinėms prieglobsčio teikimo administracijoms atitinkamas priemones, kuriomis jos galėtų veiksmingai valdyti prieglobsčio prašytojų srautus ir tuo pat metu vykdyti sukčiavimo ir piktnaudžiavimo prevenciją. Vis dar nėra pakankamai įsisąmoninta tai, kad kokybės gerinimas kartu su didesniu nuoseklumu ir solidarumu būtų naudingas ne tik prieglobsčio prašytojams, bet ir pačioms valstybėms narėms. Tačiau kokybiškesnis spendimų priėmimas sumažintų neigiamų sprendimų ginčijimo atvejų skaičių ir taip būtų sutaupyta daug lėšų ir laiko. Be to, didesnis valstybių narių praktikos suderinamumas yra būtinas norint veiksmingai spręsti antrinės migracijos ES problemą.

Nepaisant visų pažadų ir susitarimų, daugeliui valstybių narių labai sunkiai sekasi laikytis savo įsipareigojimų. Netgi dabar galiojančių pagrindinių keturių dokumentų perkėlimas į nacionalinę teisę nevyko sklandžiai laiko ir tikslumo požiūriu, o šių teisinių dokumentų aiškinimas skirtingose valstybėse narėse labai skiriasi. Prieglobstis ir migracija yra tokios opios politinės problemos, kad valstybės narės renkasi toli gražu ne europietišką požiūrį, o laikosi įsikibusios savo nacionalinės į atgrasymą ir nukreipimą orientuotos politikos.

Tinkamas ir iš esmės vienintelis būdas judėti į priekį yra tolesnis valstybių narių įstatymų derinimas ir vykdymo užtikrinimas siekiant vienodesnių apsaugos standartų. Siekdama šio tikslo Komisija pasiūlė ne tik naują Dublino reglamento redakciją, bet taip pat ir naują Priėmimo sąlygų direktyvos bei EURODAC reglamento redakciją. Komisijos pasiūlymai dėl Priskyrimo direktyvos (2004/83/EB) ir Prieglobsčio procedūrų direktyvos (2005/85/EB) pakeitimų bus pateikti 2009 m. Komisija taip pat pasiūlys įsteigti Europos prieglobsčio pagalbos tarnybą (kuri valstybėms narėms teiks praktinę pagalbą priimant sprendimus dėl prieglobsčio prašymų).

Galiausiai pranešėja norėtų pareikšti tam tikrą susirūpinimą dėl minėtų Komisijos pasiūlymų pateikimo Parlamentui ir Tarybai tvarkos. Siekiant geresnės teisėkūros, būtų buvę logiška Prieglobsčio procedūrų direktyvos (2008/85/EB) peržiūrą įtraukti į dabartinį „prieglobsčio paketą“ (Dublino reglamentas, EURODAC reglamentas, Priėmimo sąlygų direktyva, pasiūlymas dėl Europos prieglobsčio pagalbos tarnybos). Tai būtų leidę siekti didesnio atskirų prieglobsčio dokumentų suderinamumo.